

klassem Opositioun formelle, wéi ee se a villen anere Gesetzer och begéint, war déi, datt eng Referenz op e Règlement grand-ducal gemaach gi war. Dann hat de Conseil d'État och nach Problemer mam fënnefte Paragraf vum Artikel 15, wou et ëm Sanktiounen gaangen ass. Wéi gesot, mir hu selbstverständlech deenen dräi Opositiounen och Rechnung gedroen.

De Conseil d'État huet zu deem Gesetz hei eng Rei textuell Propose gemaach, déi mer och iwwerholl hunn, a virun allem huet en den Titel vun deem Gesetz gekierzt, dee scho ganz schwéier auszuspréchen war. A wéi gesot, ech entschëllege mech, datt mer net ëmmer esou dee richtege Lëtzebuerger Term fir déi technesch franséisch Ausdréck fonnt hunn.

Den Avis complémentaire vum Statsrot war da vum 27. Juni 2017. Den 29. September, elo de leschten 29. September, huet d'Kommissioun dëse Rapport unanime ugeholl. Duerfir géif ech lech och bieden, deem éischte Gesetz an der neier Legislaturperiod (veuillez lire: Sessioun) Är Ënnerstëtzung ze ginn. An ech bréngen och gläichzäiteg den Accord vu menger Fraktioun.

Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci dem Här Rapporteur. An d'Wuert huet elo direkt d'Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Merci, Här President. Fir d'Éischt e grouse Merci un de Rapporteur. En huet definitiv souzesoen alles gesot. Mir hunn hei zu Lëtzebuerg net vill Uebstbaueren. Mir hunn 20 Betriber, ronn 60 ha. Fir déi ass natierlech d'Qualitéit vun de Planzen immens wichteg. A mat der Ëmsetzung vun dëser Direktiv mat deem Projet de loi wäerte mer déi Qualitéit och kënne garantéieren. Duerfir ginn ech och den Accord vun der CSV-Fraktioun zu deem Projet de loi.

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci der Madamm Hansen. An nächst Riednerin ass d'Madamm Burton.

► **Mme Tess Burton (LSAP).** - Merci, Här President. Ech wëll dann och dem Rapporteur villmools Merci soe fir säin ausféierleche Rapport. Wéi gesot, en ass op all Detail agaangen an deem ass näischt bäizefügen, soudass ech och den Accord vun eiser Fraktioun fir de Projet ginn.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Dann huet d'Wuert den Här Kox.

► **M. Henri Kox (déi gréng).** - Merci, Här President. Ech ginn och den Accord vun eiser Fraktioun a gläichzäiteg e Merci un de Rapporteur fir den ausféierleche Bericht.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Gibéryen huet d'Wuert.

► **M. Gast Gibéryen (ADR).** - Merci, Här President. Ech wëll mech meng Virriedner uschlëssen an och den Accord vun eiser Säit bréngen.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Dann huet den Här Wagner d'Wuert.

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - Merci, Här President. Ech wollt just eng generell Remarque maachen, wat d'Registrieren an d'Standardiséiere vun den Aarten a vu Somer ugeet an der EU. Dat ass eng gréisser Diskussioun, wou och souguer Jurisprudenze gesprach gi sinn, well et awer eng Gefor kann duerstelle fir d'Biodiversitéit. Ech mengen, vill Leit si sech däreer bewosst.

Deen heite Projet de loi, dee setzt d'Reglementer ëm, e gesäit och Ausname vir fir kleng Produzenten, wat och ze begrëssen ass. Allerdéngs betrëfft dat just e klengen Domän. Dofir wëilt ech awer zum Ausdrock bréngen, datt mir trotz dëser luewenswäerter Ausnamerege-

lung gréisser Bedenken hunn, wat de Prinzip ugeet. An deementspriedend wäerte mir eis enthalten.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. An elo huet d'Wuert den Här Landwirtschaftsminister.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Fernand Etgen, Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et de la Protection des consommateurs.** - Merci, Här President. Dëse Gesetzesprojet ass d'Ëmsetzung vun enger europäescher Direktiv. Mat deem Gesetz an deene Reglementer, déi duerno nach wäerte kommen, soll séchergestallt ginn, datt d'Planzematerial, a besonnesch dat, wat fir de professionellen Uebstbau produzéiert a verkaaft gëtt, deene ganz wichtegen Ufuerderunge vu Variétéitsidentitéit a Planzegesondheet soll gerecht ginn.

Och wann et sech hei ëm eng ganz technesch Matière handelt - a grad duerfir erlaben ech mer, fir dem Rapporteur e ganz grouse Merci ze soe fir säi schréftlechen a mëndlechen Rapport an him ausdrécklech duerfir ze felicitéieren -, ass et awer ganz wichteg, datt mer dëst Gesetz fir eis Uebstbauere kréien. Et ass natierlech wichteg, wëll ech dem Här Wagner soen, grad well et ee ganz sensibele Beräich ass, datt mer eng streng Legislatioun um europäeschen Niveau hunn, besonnesch well eben einfach eis Lëtzebuerger Uebstbaueren an d'Ausland kafe ginn, an datt mer och eng ganz streng Reglementatioun an deem Beräich hunn.

Ech jiddefalls géif d'Chamber bieden, dëse Projet unzehuelen. Merci villmools.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Här Minister. A mir géifen dann direkt zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7091 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7091 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. An d'Ofstëmmung ass eriwwer.

Mir hunn 58-mol Jo an 2 Abstentiounen, do mat ass de Projet de loi ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lambert, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Se sont abstenus: MM. Marc Baum et David Wagner.

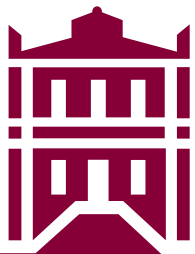
Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott unzefroen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

An da wäre mer um Enn vun der Sëtzung vun haut ukomm, e bëssen éischter wéi soss, mä haaptsächlech doduerch ze erklären, dass den Owend déi offiziell Feierlechkeet fir den nationale Kommemoratiounsdag ass. Dat gesot, schlëssen ech d'Sëtzung of, a Rendez-vous ass muer um zwou Auer.

(Fin de la séance publique à 15.24 heures)

Présidence: M. Mars Di Bartolomeo, Président • Mme Simone Beissel, Vice-Présidente

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique
  - M. Mars Di Bartolomeo, Président
2. 6938 - Proposition de révision de l'article 32, paragraphe 4 de la Constitution - second vote constitutionnel
  - Exposé: M. Alex Bodry
  - Discussion générale: M. Léon Gloden, Mme Simone Beissel, M. Claude Adam, M. Roy Reding, M. Marc Baum
  - Prise de position du Gouvernement: M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État
  - Second vote constitutionnel sur la proposition de révision de la Constitution
3. 7102 - Projet de loi
  - 1) complétant la transposition de la directive 2014/54/UE du 16 avril 2014 relative à des mesures facilitant l'exercice des droits conférés aux travailleurs dans le contexte de la libre circulation des travailleurs;
  - 2) modifiant le Code du travail;
  - 3) modifiant la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État;
  - 4) modifiant la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux;
  - 5) modifiant la loi modifiée du 28 novembre 2006 portant
  1. transposition de la directive 2000/43/CE du Conseil du 29 juin 2000 relative à la mise en oeuvre du principe de l'égalité de traitement entre les personnes sans distinction de race ou d'origine ethnique;

2. transposition de la directive 2000/78/CE du Conseil du 27 novembre 2000 portant création d'un cadre général en faveur de l'égalité de traitement en matière d'emploi et de travail;
3. modification du Code du travail et portant introduction dans le Livre II d'un nouveau titre V relatif à l'égalité de traitement en matière d'emploi et de travail;
4. modification des articles 454 et 455 du Code pénal;
5. modification de la loi du 12 septembre 2003 relative aux personnes handicapées
  - Rapport de la Commission de la Famille et de l'Intégration: M. Gilles Baum
  - Discussion générale: Mme Sylvie Andrich-Duval, Mme Taina Bofferding, M. Roberto Traversini, M. Fernand Kartheiser
  - Prise de position du Gouvernement: Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
4. 6995 - Projet de loi portant modification de la loi du 7 août 2012 portant création de l'établissement public «Laboratoire national de santé»
  - Rapport de la Commission juridique: Mme Josée Lorsché
  - Discussion générale: M. Gilles Roth, Mme Cécile Hemmen, M. Edy Mertens, M. Roy Reding, M. Marc Baum
  - Prises de position du Gouvernement: M. Félix Braz, Ministre de la Justice, Mme Lydia Mutsch, Ministre de la Santé
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État; M. Félix Braz, Mme Lydia Mutsch et Mme Corinne Cahen, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.01 heures)

1. Ouverture de la séance publique

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Gudde Mëtteg! Ech maachen heimat d'Sët-

zung op a froen d'Regierung direkt, ob se eng Kommunikatioun ze maachen huet.

► **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Neen, Här President, dat ass net de Fall.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Ech ginn dovun Akt an ech géif dann direkt zum éischte Punkt vun eisem Ordre du jour iwwergoen.

Et ass d'Propositoun 6938, fir den Artikel 32 Paragraf 4 vun der Verfassung ze änneren. Et sief drop higewisen direkt am Ufank, dass laut Artikel 114 vun der Verfassung eng qualifizéiert Majoritéit vun zwee Drëttel vun de Stëmmen noutwendeg ass. De Vote par procuration ass net erlaabt.

Duerfir géif ech dann och direkt dem Auteur-rapporteur d'Wuert ginn, dem Här Alex Bodry. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert.

2. 6938 - Proposition de révision de l'article 32, paragraphe 4 de la Constitution - second vote constitutionnel

Exposé

► **M. Alex Bodry (LSAP), auteur-rapporteur.** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, bei

dësem Projet oder dëser Proposition de révision dréit et sech ëm eng Neiformuléierung vum Artikel 32.(4) vun eiser Verfassung, dee virgesäit, dass a Krisesituatiounen der Exekutiv zäitlech an inhaltlech begrenzte Befugnisser zougestane ginn, fir iwwer Reglement eng Rei vu Moossenamen ze huelen, ënner anerem och Gesetzer kënnen ze vervollstännegen oder ofzeänneren. Dësen Text ass hei an der Chamber den 1. Juni vun dësem Joer an engem éischte Vott ugehall ginn. Bei 55 Leit, déi un där Ofstëmmung deelgeholl hunn, hunn der 50 mat Jo a 5 mat Nee gestëmmt.

Ursprong vun deem Ganzen ass eng Proposition de révision, déi ech den 20. Januar 2016 a menger Qualitéit als President vun der Verfassungskommissioun deponéiert hunn, nodeem mer am Virfeld an der Kommissioun iwwert deen Text diskutéiert haten.

Duerno ass an zéng Sitzunge sech mat der Matière beschäftegt ginn. Et ass un eisem éischten Entworf weider an der Kommissioun geféilt ginn, och opgrond vun deene sëllege Avisen, déi erakomm sinn, a mir hunn eng nei Versioun presentéiert, déi a wesentleche Punkte vun där ursprénglecher Versioun ofwäicht. Et ass versicht ginn, eng adequat Antwort ze fannen op eng Rei vu gerechtfertegte Kriticken oder Froen, déi sech gestallt si gi mat dem éischten Text.

Wat seet den aktuellen Text vun eiser Verfassung 32.(4)?

Et geet also ëm Pouvoire vum Grand-Duc: «Toutefois, en cas de crise internationale, le Grand-Duc peut, s'il y a urgence, prendre en toute matière des règlements, même dérogoatoires à des dispositions légales existantes. La durée de validité de ces règlements est limitée à trois mois.» Enn vum Zitat.

Dësen Text ass relativ rezent, well en ass eréischt den 19. November 2004 an d'Verfassung opgeholl ginn. En ass séngerzäit ënnerstëtzt gi vun den Deputéierte vun CSV, LSAP, DP, déi gréng an ADR.

Dësen Text huet eigentlech déi al Traditioun vun de järeleche Vollmachtgesetzer ersat, déi mer ëmmer Enn des Joers am Dezember hei an der Chamber diskutéiert an ofgestëmmt hunn. Et ass opgrond vun enger Suggestioun vum Statsrot, awer och opgrond vun den terroristeschen Attentater vu Paräis vum November 2015, wou mer als Kommissioun gemeinsam decidéiert hunn, fir d'Revisioun vum Artikel 32.(4), déi och am Kader vun der neier Verfassung virgesi war, déi Revisioun, dass mer déi géife lasseisen an zu enger punktueller Ofännerung vun deem Text vun eiser besteeënder Constitutioun komme loosse.

Wéi dat och a villen aneren europäesche Länner de Fall ass, sollen also reglementaresch Pouvoire vum Statschef a Krisesituatiounen an enger Drénglechkeetssituatioun ausgedeeent ginn, an dat an engem strengen, definéierte Kader, an dat besonnesch ënnert der Kontroll vun der Chamber an och vun de Gerichter.

Wéi ass elo den neie proposéierten Text, esou wéi d'Kommissioun en zrëckbehalen a wéi och dës Chamber e mat grousser Majoritéit dës Joer schonn eng éischte Kéier gestëmmt huet?

Ech féieren dat hei op: «En cas de crise internationale, de menaces réelles pour les intérêts vitaux de tout ou partie de la population ou de péril imminent résultant d'atteintes graves à la sécurité publique, le Grand-Duc, après avoir constaté l'urgence résultant de l'impossibilité de la Chambre des députés de légiférer dans les délais appropriés, peut prendre en toutes matières des mesures réglementaires.

Ces mesures peuvent déroger à des lois existantes. Elles doivent être nécessaires, adéquates et proportionnées au but poursuivi et être conformes à la Constitution et aux traités internationaux.

La prorogation de l'état de crise au-delà de 10 jours ne peut être décidée que par une ou plusieurs lois votées dans les conditions de l'article 114, alinéa 2 de la Constitution, qui en fixe la durée sans que la prorogation ne puisse dépasser une durée maximale de trois mois.

Tous les règlements pris en vertu de la présente disposition cessent leurs effets au plus tard à la fin de l'état de crise.

La Chambre des députés ne peut être dissoute pendant l'état de crise.» Enn vum Zitat.

Esou wäit also eisen Text.

Deen Text, am Vergläich also och besonnesch mat deene besteeënde Formulatiounen vum Artikel 32.(4), geet an eng aner Richtung an deem Sënn, dass en de Champ d'application méi breet mécht vun der Krisesituatioun, wou e ka spillen, a gläichzäiteg awer en anenkt, wat d'Pouvoire vun der Regierung ugeet, well en d'Chamber méi fréi a méi staark an déi ganz Prozedur matabënt.

Noutstands- oder Krisebestëmmunge gëllen an dräi Hypotheesen an Zukunft:

Éischstens, an internationaler Kris; dat ass, wat haut scho virgesinn ass.

Zweetens, wann eng reell Bedroung fir d'liewenswichtig Interesse vun engem Deel oder enger ganzer Bevëlkerung virläit.

Oder drëttens, wann eng imminent Bedroung, déi duerch grav Verstéiss géint d'ëffentlech Sécherheet entstanen ass, virläit.

Et muss awer virun allem och eng Urgenz festgestallt ginn. D'Krisesituatioun geet net duer, et muss och gläichzäiteg eng Urgenz festgestallt ginn. An déi gëtt - dat ass nei - dës Joer ganz kloer definéiert!

Wann de Grand-Duc se feststellt, dann huet en nëmmen ee Kritär ze berücksichtegen, dat ass, dass d'Chamber sech an der Onméiglechekeet befënn, fir an den néidegen Delaien ze legiferéieren. Dat ass deen eenzege Kritär vun der Urgenz. Wann d'Chamber à même wier, fir dat an den Delaien ze maachen, da kéint, obwuel eng Krisesituatioun géif virleien, deen heiten Artikel net benotzt ginn, well eben déi Drénglechkeet net gi wier an d'Chamber eigentlech an deenen Delaien, wou et néideg ass, déi richteg Dispositiounen kann huelen.

Besteeënd Gesetzer kënnen iwwer Reglement ëmgeännert ginn an alle Matièreen. Si mussen awer selbstverständlech der Verfassung an den internationale Verträge entsprechen. Den Artikel selwer präziséiert och, dass déi Moosname mussen noutwendeg, adequat a verhältnisméisseg zum verfollegten Zil sinn. De Verwaltungsrichter an d'ordinär Gerichter kënnen Contestatiounen befaasst ginn, wat d'Applikatioun vun deem Artikel 32.(4) ugeet. A si wäerten dann hir onofhängeg a richterlech Kontroll ausüben.

Nei am Artikel 32.(4) ass och, dass d'Krisesituatioun an der Dauer begrenzt ass. Geet dës Dauer iwwer zéng Deeg eraus - dat ass e ganz kuerzen Delai -, da kann dat net méi weider vun der Regierung decidéiert ginn, ob se nach verlängert gëtt, mä da schwappt déi Kompetenz op d'Chamber iwwer. Eng Chamber, déi dat och net ka mat einfacher Majoritéit decidéieren, mä si muss dat mat enger qualifizierter Zweedritteldmajoritéit decidéieren, wéi dat dann haut och bei Verfassungsännerungen virgeschriwwen ass. Also zwee Drëttel vun den Deputéierte musse mat enger Verlängerung vum État de crise mat d'accord sinn.

Dat gëtt dann iwwer e Gesetz decidéiert. An déi Zweedritteldmajoritéit garantéiert och am Normalfall, dass den Zousproch muss méi wäit sinn, wéi déi reng Regierungsmajoritéit ass, well déi am Regelfall zu Lëtzebuerg normalerweise keng Zweedritteldmajoritéiten huet. Also mussen zumindest Deeler vun der Oppositioun mat d'accord sinn, fir eng Verlängerung vum État de crise ze stëmmen.

A selbstverständlech garantéiert déi fréi Aschaltung vum Parlament, déi haut net am Artikel 32.(4) virgesinn ass, och, dass eng ëffentlech Debatt iwwert dat Ganz stattfënn, dass also och iwwert deen dote Wee eng zousätzlech Kontroll kann durchgeführt ginn.

D'Parlament kann decidéieren iwwer eent oder méi Gesetzer, deen État de crise ze verlängeren. Mä do ass awer och eng maximal Dauer virgesinn an déi ass eigentlech fir d'Verlängerung dräi Méint, soudass also am Total den État de crise zu Lëtzebuerg héchstens kann dräi Méint an zéng Deeg daueren. Esou Situatiounen, wéi se a Frankräich elo stattfonnt hunn, sinn also mat deem heiten Text zu Lëtzebuerg net méiglech.

D'Parlament behält och während där ganzer Period seng voll Pouvoiren. D'Parlament kann also zu all Moment d'Regierung interpelléieren, kann zu all Moment Gesetzer stëmmen, kann zu all Moment d'Demissioun vun enger Regierung froen. Dat ass méiglech duerch deen heiten Text. Et gëtt also keng Délégation de pouvoir gemaach, och während dem État de crise, vum Parlament un d'Regierung. D'Parlament bleift also voll handlungsfäeg während dem État de crise.

Spéitstens mam Enn vun der Krisesituatioun verléiere sämtlech Reglementer, déi geholl si ginn, hir Effeten. Si mussen also, wa se sollen en vigueur bleiwen, ersat si ginn duerch Gesetzer, well soss hu se keen Effet juridique méi fir d'Zukunft.

Fir ze verhënneren, dass eng Regierung géif déi Krisesituatioun mëssbrauchen, fir sech iwwer virgezunne Wahlen en Advantage ze verschafen oder politesch Kapital draus ze schloen, ass och ausdrécklech elo am neie Verfassungstext präziséiert, dass et net kann zu enger virzäiteger Opléisung vun der Chamber komme während där Period, wou eben den État de crise spillt.

Deen Text, dee mer hei virschloen, huet an eisen Ae méi Garantie fir d'Rechter vum Parlament, méi Garantien och fir d'Rechter vum eenzelne Bierger wéi deen aktuelle Verfassungs-

text. Säin Uwendungsberäich gëtt zwar erweidert, mä mat zousätzlechen zäitlechen an inhaltlechen Aschränkunge versinn. No zéng Deeg ass d'Chamber an net méi d'Regierung am Zentrum vun deem ganzen Dispositiv.

Dës nei Verfassungsbestëmmung ass an den Ae vun der grousser Majoritéit vun der Kommissioun de beschte Garant géint e permanenten État d'urgence, eng Verankerung vu Fräiheitsaschränkungen permanent am normale Strofrecht oder normale Strofprozeduren.

Dat ass jo eng Entwécklung, déi ee momentan a Frankräich ka beobachten, wou u sech elo d'Regierung zwar den État d'urgence als bëent erkläert huet, mä elo an déi normal Gesetzer Elementer vun deenen aussergewöhnleche Moosname vum État d'urgence an dat normal Recht wëllt iwwerhuelen.

Dat ass eng Entwécklung, déi engem muss ze denke ginn, déi iwwregens och déi Lige strooft, déi mengen, jo, vun dem Parlament, do wäeren all Garantie ginn, dass do ni eppes kéint geschéien, wat eng Aschränkung géif bedeite vun eenzelne Rechter vum Bierger. Dat kéint bal nëmmen duerch d'Regierung geschéien.

Et gesäit ee ganz kloer och a Frankräich, wann ee gesäit, mat wat fir enger grousser Majoritéit déi Texter ugehall si ginn, dass u sech d'Parlament och, deemno wéi déi politesch Situatioun ass oder déi gesellschaftlech Situatioun, net e Rempart ass géint eng Rei vu Verdriungen, déi kënnen an engem Strofrecht mat agebaut ginn.

Ausnamebestëmmungen weinst enger Noutsituatioun mussen Ausnamebestëmmungen bleiwen. Si dierfen also nëmmen en temporäre Charakter hunn. A si dierfen op kee Fall bagatelliséiert oder verallgemengert ginn.

Mir si mat grousser Majoritéit an der Kommissioun der Meinung gewiescht, dass eben deen neien Text éischter déi dote Garantie gëtt, dass een also nëmmen, wa wierklech eng Noutsituatioun ass, dann an där Nout op déi heiten Instrumenter kann zrëckgräifen, wann d'Chamber net an den néidegen Delaien kann handeln. Mä fir de Rescht, mengen ech, soll een d'Fangere vun deem heiten Artikel loosse.

Et bleift en Artikel, dat war och déi Praxis vun deene leschte Joren, deen nëmmen à titre très exceptionnel ka benotzt ginn, därer benotzt ginn. An ech mengen, och d'Komplexitéit vun deem heite System, wéi mer en hei elo schlussendlech verankert hunn, an déi Aschränkungen, déi mat dra sinn, déi Garde-fouen, déi och mat agebaut si ginn, déi féieren dozou, dass hei net liichtfankeg op déi nei Dispositioun vun der Verfassung kann zrëckgegraff ginn an dass do déi néideg Garantie mat dra sinn, dass dat wierklech nëmmen an enger extremer Urgence, an enger extremer Noutsituatioun ka geschéien.

Am beschte wär et, ech hunn et scho gesot, wann een ni bräicht op deen heiten Artikel zrëckzegräifen, well da wär een eigentlech ni mat enger drénglecher Noutsituatioun als Land konfrontéiert.

Mir sinn awer der Meinung, dass et gutt ass, dass mer esou en Text hunn. Dat gëtt eis eng Handlungsfäegkeet an enger extremer Situatioun, déi vläicht net ëmmer do ass. Mä si bréngt awer och genuch Garantie fir deen Einzelnen a fir d'Rechter och vun de Verfassungsorganen, dass een net brauch ze fäerten, dass hei géif Mëssbrauch gemaach gi mat deem heiten Text.

An duerfir géif ech am Numm vun der Kommissioun proposéieren, dass d'Chamber nach eng Kéier géif am zweete Vott hiren éischte Vott bestätegen an den Accord gi fir deen heiten Text.

Merci!

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Här Rapporteur. An d'Wuert huet den Här Léon Gloden.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden (CSV).** - Merci, Här President. Ech wäert elo net nach eng Kéier meng Ried hei vu virun e puer Méint widerhuelen. De Rapporteur huet alles gesot, wat am Fong ze widerhuelen ass.

Mir hunn deemools dee Gesetzestext matgestëmmt. Et ass en equilibrierten Text, deen eist Land a seng Bierger an diverse Krisenzäite besser schützen kann.

Ech wëlt awer kuerz hei drun erënneren, an ech hat dat och deemools a menger Ried gesot, an ech kucken op d'Regierungsbänk, do sollt dee Moosnamekatalog opgestallt ginn. Ech wier wierklech frou, wa mer kéinte gewuer ginn, wou dee Moosnamekatalog elo dru wier.

An ech erënneren och un de Gesetzesprojet 6921 iwwert d'Terrorismusbekämpfung, wou

jo schonn en Avis vum Statsrot war, wou, wann ech dat richteg nogekuckt hunn, dräimol Amendementer scho vun der Regierung ofgi goufen, och opgrond vun Avise vun der Commission pour la protection des données personnelles. Mä mir hunn en nach ni eng Kéier an der Kommissioun virgestallt kritt oder och emol eng Kéier duerdiskutiert. An ech mengen, et wier och wichtig, datt mer dat géifen zimlech schnell maachen.

Dës gesot, ginn ech dann och hei nach eng Kéier en Accord. A jiddweree stëmmt jo selwer of.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci dem Här Gloden. Nächst Riednerin ass d'Madam Simone Beissel.

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Merci, Här President. Ech wëll fir d'Éischt och dem Rapporteur Alex Bodry nach eng Kéier en häreleche Merci soen. En huet eis elo nach eng Kéier déi wichtegst Punkte vun dësem dach sensibele Projet erkläert.

Mir hunn eis ganz vill Méi ginn, wéi mer dat preparéiert hunn. Mir hunn all Wuert praktesch akribesch gepüüft an nach eng Kéier gepüüft a gekuckt, dass keng Differenze kéinten an der Interpretatioun sinn, ebe well et e sensibele Secteur ass.

An ech mengen, den Text, dee mer gemaach hunn an dee mer wierklech jo hei presentéiert hu virun der Vakanz, dat ass dee bescht-méiglechen Text, dee mer konnte maachen, an deen huet jo och den Assentiment vun der Majoritéit vun de Kolléegen mat sech bruecht. An dofir géif ech mech bornéieren, fir wierklech... Et ass alles gesot. Mir droen deen Text, dee mer en äme et conscience ausgeschafft hunn, mat, an ech bréngen hei nach eng Kéier den Accord vun der DP-Fraktioun.

Merci!

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An nächste Riedner ass den Här Claude Adam. Här Adam, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Claude Adam (déi gréng).** - Merci, Här President. Et ass effektiv tëschent dem 1. Juni, wou mer déi éischte Kéier e Vott iwwert dës Ännerung gemaach hunn, an haut keen neie Punkt an der Diskussioun ze vermellen.

An ech wëll duerfir och, grad wéi meng Kolléegen virdrun, net vu menger Riedezäit ganz profitéieren. Ech wëll just dem Här Bodry Merci soen och déi Kéier fir säi mëndleche Rapport an all déi Aarbecht virdrun. Ech schlësse mech och all sengen Aussoen, déi en a sengem Numm, an ech mengen, och am Numm vun der ganzer Kommissioun gemaach huet, un.

Ech kéint elo nach op e puer Aussoen zrëckgräifen, déi fir eis wichtig sinn, zum Beispill datt den éischten Entworf en Ausdrock war als Reaktioun och op déi Attentater, déi fierchterlech Attentater zu Paräis. Vill Riedner hunn dat als Ugrëff op eis westlech Wäerter, eis westlech Gesellschaft gedeit. A mir hunn och gesot: „Mir mussen awer oppassen, mer kënnen eis westlech Wäerter net doduerch schützen, andeems mer se selwer da futtimaachen.“ An ech mengen, datt mer net iwwerreagéiert hunn, datt mer hei e gudde Projet gemaach hunn.

Mir hu misse reagéieren, dat ass richteg. Mä d'Chamber bleift zu all Moment voll a Fonction. Mir hunn d'Kris restriktiv definéiert, d'Regierung op d'Gravitait an op de Fait festgehalten, datt et wierklech muss eng Urgence sinn, fir datt d'Regierung därer déi speziell Reglementer huelen.

Mir hate viru véier Méint als gréng Deputéierte fir de Projet gestëmmt a mir wäerte selbstverständlech haut och fir dësen neien Artikel 32.(4) stëmmen.

Merci!

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci dem Här Adam. An nächste Riedner ass den Här Roy Reding.

► **M. Roy Reding (ADR).** - Merci, Här President. Och mir als ADR hunn an de véier Méint, déi zanter dem éischte Vott vergaange sinn, eis Meinung zu dësem Text, deen d'Regierung ermächtigt, amplaz vun der Chamber ze legiferéieren, net geännert a mir bleiwen dergéint.

Ermächtigunge vun dëser Zort hunn an eiser europäescher Geschicht zu schlémmsten Abuse gefouert. Och mir als ADR, a grad mir als ADR, ënnerschätze kengesweegs d'Geforen, déi vum Terrorismus ausginn!

De Rapporteur sot am éischten Debat, wéi e vu mir dozou befragt gouf, fir konkret Beispiller ze nennen, wéi d'Regierung da géif Gebrauch maache vun deemem Pouvoir: „Als Beispiller do kéint Fouilles corporelles och ouni Usaz vun enger Infraktioun oder Fouillé vun Autoen erlaabt ginn.“

Hie sot weider, an ech zitieren en: „An ech sinn der Meinung, dass an normale Situationnen, wéi dat haut zu Lëtzebuerg ass, dat soll verbuede bleiwen, dass an engem Rechtsstat wéi Lëtzebuerg dat soll verbuede bleiwen. Ech sinn net der Meinung wéi d'ADR, dass déi Fräiheete vun de Leit sollen ageschränkt ginn.“

A genau do huet hien eis als ADR eppes Falsches ënnerstallt! Och mir als ADR, a grad mir als ADR, si géint Aschränkunge vu perséinleche Fräiheeten! Mir waren a mir si just der Meinung, dass mir als Chamber sollen elo a mat Aemooss, hunn ech deemools gesot, e Gesetz huelen, wat déi doten Ausnahme regelt, wat regelt, wéi, weini an ënner wem sengem Kontrollé esou aussergewéinlech Mesurë sollten erlaabt ginn.

Mir sinn a bleiwe géint en Transfer vu legislativem Pouvoir vun dëser Chamber un egal wat fir eng Regierung. Mir waren, sinn a bleiwen awer och fir Gesetzter, déi elo en vigueur trieden an eise Sécherheetskäften erlaben, Terroristen ze bekämpfen, ze enttarnen, onschiedlech ze maachen an hir finanziell Ressourcen dréchenzeleeën, elo, an net wann eppes geschitt ass. Mir brauchen e Gesetz dozou a mir brauchen net eng Verfassungsännerung.

Ech soen Iech Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. An de leschte Riedner ass den...

(Interruption)

...Här Marc Baum.

► **M. Marc Baum (déi Lénk).**- Merci, Här President. Et ass gesot ginn: Den 1. Juni, viru véier Méint, hu mer dat heiten an engem éischte Vott gestëmmt. Also, eng iwwergrouss Majoritéit hei an der Chamber huet dat gestëmmt. Deemooss sinn d'Argumenter ausgetosch ginn. Ech wäert se och net nach eng kéier widderhuelen, just op zwee Prinzipien zrëckkommen, déi fir eis awer wichteg sinn.

Éischters menge mer, dass den Ausnahmezustand, ëm deen et awer hei geet, e Friemkierper an der Demokratie ass. Dat heescht, et ass e prinzipiellen Awand, dee mer géint dat heiten hunn. Och wa Garde-fouen agebaut sinn, menge mer, dass hei Méiglechkeete geschaf ginn, dass d'Exekutiv sech selwer eigentlech exorbitant Pouvoire ka ginn, och wa se zäitlech begrenzt sinn, déi awer d'Dier ganz grouss opmaache fir eventuell Deriven.

Zweetens menge mer oder gesi mer d'Utilitéit net a vun där doter Ännerung. Se ass komm opgrond vun deenen terroristeschen Attacken a Frankräich. Mir hunn entre-temps iwwerall an Europa terroristesche Attacken, a mir gesinn, wéi verschide Länner mat deene Situationnen ëmginn. Mir gesinn, wéi Frankräich domadder ëmgeet, a mir gesinn, wéi Däitschland domadder ëmgeet. An ech hätt mer éischter och fir eis e bësse méi däitsch Besonnenheet an deemem Fall gewünscht wéi franséisch Hysterie.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och dem Här Baum. An den Här Premierminister huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Merci, Här President. Ech wëll den Orateuren a virun allem dem Rapporteur, dem Här Bodry, och Merci soe fir dësen Text. Ech mengen, et ass eng Verbesserung, do si mer eis alleguerten eens, vum Text, deen et scho gëtt. Et ass wichteg, dass mer eng Äntwert hunn op eng Situation. An do solle mer och hei zesumme quer duerch d'Bänken alleguerten där Meinung sinn.

Den honorabelen Här Gloden huet eng konkret Fro gestallt iwwert de Moosnamekatalog. Här President, mir kënne beim beschte Wëlle kee Katalog ginn, well mir wëssen net, wat kënnt. Hei ass keng konkret Attack. Et ass keng konkret Definitiou, wéi d'Attack kann ausgesinn. Da kann et och net e konkrete Katalog vu Moosname sinn, dee mer elo géife fixéieren. Mir musse reagiere kënnen. De But vun deem Text ass, fir rapidement reagieren ze kënnen, an op dat, wat kënnt, dann och eben déi appropriéiert Äntwert kënnen ze hunn.

An ech mengen, wat ganz wichteg ass an deem doten Text, Här President, ass, dass au contraire d'Chamber awer och den Acteur principal ass. An dat ass eben dat, wat, ech mengen, och muss ervirgestrach ginn.

Et ass awer och drun ze erënneren, dass d'Verfassung... Hei huet een d'Gefill, wéi wann op eng kéier alles net méi legal wier. D'Verfassung bleift selbstverständlech en règle a bleift och bestoen, an et geet hei drëms, fir Texter, legal Texter, kënne séier als Äntwert ze hunn. An dowéinst awer wierklech Merci fir déi Zoustëmmung.

Hei geet et net drëms, dass d'Regierung méi Pouvoir kritt. Hei geet et drëms, dass de Stat eng richteg Äntwert huet op eng Situation de crise. An ech hoffen, dass mer et ni ze gebrauche kréien!

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och dem Här Premierminister.

Mir géifen elo zum zweete Vote constitutionnel iwwergoen iwwert den Text, deen am Document parlementaire 6938 steet. Wéi gesot, et ass eng Zweedréttelmajoritéit erfuerdert a keng Procuratioun erlaabt.

Second vote constitutionnel sur l'ensemble de la proposition de révision de la Constitution n°6938

D'Ofstëmmung fänt un. An ech ginn dervun aus, dass jiddwereen ofgestëmmt huet. Dann ass d'Ofstëmmung elo eriwwer.

An d'Resultat ass: 51-mol jo, a 5-mol neen. Domat ass d'Zweedréttelmajoritéit largement erreicht an d'Proposition de révision ass domat ugeholl.

Ont voté oui: *Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;*

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty et Edy Mertens;

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Ont voté non: *MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;*

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ech brauch Iech dann och net déi klasesch Fro ze stellen. Merci.

Da géife mer zum nächste Punkt vum Ordre du jour iwwergoen. Dat ass de Projet 7102, deen zum Rattachement vum Centre pour l'égalité de traitement un d'Chamber wäert féieren, a gläichzäiteg iwwert d'Ëmsetzung vun enger EU-Direktiv vun 2014 geet, déi dem CET eng nei Missioun gëtt. An den Här Rapporteur, de Gilles Baum, ass prett fir de Rapport. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

3. 7102 - Projet de loi

1) complétant la transposition de la directive 2014/54/UE du 16 avril 2014 relative à des mesures facilitant l'exercice des droits conférés aux travailleurs dans le contexte de la libre circulation des travailleurs;

2) modifiant le Code du travail;

3) modifiant la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État;

4) modifiant la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux;

5) modifiant la loi modifiée du 28 novembre 2006 portant

1. transposition de la directive 2000/43/CE du Conseil du 29 juin 2000 relative à la mise en œuvre du principe de l'égalité de traitement entre les personnes sans distinction de race ou d'origine ethnique;

2. transposition de la directive 2000/78/CE du Conseil du 27 novembre 2000 portant création d'un cadre général en faveur de l'égalité de traitement en matière d'emploi et de travail;

3. modification du Code du travail et portant introduction dans le Livre II d'un nouveau titre V relatif à l'égalité de traitement en matière d'emploi et de travail;

4. modification des articles 454 et 455 du Code pénal;

5. modification de la loi du 12 septembre 2003 relative aux personnes handicapées

Rapport de la Commission de la Famille et de l'Intégration

► **M. Gilles Baum (DP), rapporteur.**- Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, am Regierungsaccord vun 2013 ass festgehal ginn, dass eng Maison des droits de l'homme geschaaft gëtt, déi d'CCDH - d'Commission consultative des droits de l'homme -, den ORK - den Ombuds-Comité fir d'Rechter vum Kand -, de CET an de Mediateur regroupéiert, an déi un de Pouvoir législatif, also un d'Chamber, rattachéiert ginn.

De Projet de loi 7102 huet als Éischt vun zwee Objektiver, de CET, also de Centre pour l'égalité de traitement, un d'Chamber ze bannen. De CET war bis elo ënnert der Tutelle vum Familjen- an Integrationsministère.

Als kleng Randbemierkung: Ech hu mer soe gelooss, dass den ORK, deen ënnert der Tutelle vum Educatiounsministère steet, och Objet vun engem Projet de loi ass, deen an noer Zukunft wäert deposéiert ginn, an deemno dann och un d'Chamber rattachéiert wäert ginn, esou wéi dat am Regierungsaccord virgesinn ass. De Mediateur ass jo souwisou un d'Chamber rattachéiert. An d'Commission consultative des droits de l'homme hirersäits huet jo d'Préferenz, fir net un de Pouvoir législatif ugebonden ze sinn.

Et mécht duerchaus Sënn, dass déi eenzel Organer un d'Chamber rattachéiert ginn, well si op déi eng oder aner Aart a Weis d'Aarbecht vun der Regierung a vun de Verwaltungen observéieren an tëschent dem Pouvoir exécutif an dem Bierger vermëtteln sollen. Et mécht d'Aarbecht vum CET also nëmmen nach méi kredibel an och nach méi onofhängeg vun der Regierung, wann en net méi ënnert der Tutelle vun engem Ministère steet.

Wat elo d'Personal vum CET ubelaangt, huet de Bureau vun der Chamber sech derfir ausgeschat, dass d'Leit, déi am CET schaffen, weiderhin un d'Regierungsverwaltung rattachéiert bleiwen an duerno detachéiert ginn. D'Personal vum CET wäert also net Bestanddeel vun der Chambersadministratioun ginn.

Mir schwätze vun engem aktuelle Budget vun 88.000 Euro am Joer, deen de CET beusprocht. Duerch déi nei Missioun, déi de CET mam Akraafttriede vun deemem Gesetz mat iwwerhëlt, kommen nach eng kéier ronn 67.000 Euro derbäi.

Déi nei Missioun geet zrëck op eng europäesch Direktiv, déi schonn zu engem ganz groussen Deel ëmgesat ginn ass. Et handelt sech ëm d'Direktiv 2014/54 vum 16. Abrëll 2014. Et ass e bëssen eng speziell Situation, well Lëtzebuerg effektiv e Groussdeel vun der Disposition aus dëser Direktiv ëmgesat huet, a just deen eenzelnen Artikel gefeelt huet, deen de CET betrëfft. Et geet drëms, dass all Memberstat eng staatlech Struktur beoptraagt, d'Gläichbehandlung vun den europäeschen Aarbechter an hire Familljememberen ze promovéieren, ze analyséieren an ze kontrolléieren.

Hei gëllt et virun allem, derfir ze suergen, dass keng Diskriminatioun opgrond vun der Nationalitéit stattfënn. Lëtzebuerg wäert wéi gesot de CET mat dëser Missioun beoptragen, deen dann och als offiziell Kontaktstell fir all Concernéiert an déi europäesch Partner fungéiere wäert.

Zum Schluss bleift nach ze soen, dass dëse Projet de loi de Kritik vun der Gläichbehandlung onofhängeg vun der Nationalitéit nach an eng Rei aner Gesetzter derbäisetzt. Wat déi eenzel Avisen zu deemem Projet de loi betrëfft, verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport.

Ech géif Iech awer bieden, wann Der dermat averstane wäert, hei beim Vott eng mini Erreur matérielle matzebehiewen, wou mer och an der Chamber driwwer geschwat haten. An der Direktiv steet „l'handicap“. Dat hu mer och esou am Rapport iwwerholl. Dat richteg Wuert ass awer „le handicap“. A wann Der dermat averstane wäert, da géife mer den Text och

herno ofstëmme mat der Notioun „le handicap“.

Ech soen Iech Merci. An ech ginn och elo schonn den Accord vun der DP-Fraktioun.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. Déi éischt Riednerin ass d'Madamm Sylvie Andrich-Duval.

Discussion générale

► **Mme Sylvie Andrich-Duval (CSV).**- Dir wäert Iech kaum wonnere, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dass d'CSV voll a ganz hannert der Zilsetzung vun deemem Projet de loi steet. Den Inhalt geet eis souguer deelweis net wäit genuch.

De Rapporteur huet elo just am Detail alles erkläert. Duerfir soen ech him och Merci fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport.

D'CSV begrësst souguer ausdrëcklech, dass elo hei zu Lëtzebuerg keng Persoun méi weinst hirer Nationalitéit dierf diskriminéiert ginn. Dëst Motiv kënnt derbäi bei déi aner Motiver: d'Rass, déi ethnesch Hierkonft, d'Geschlecht, d'Relioun an hir Iwwerzeegungen, den Handicap an den Alter. Dat kënnt do derbäi.

Och d'Bewegungsfräiheet innerhalb vun der EU garantéiert elo schonn de Beschäftegten d'Recht, fir an engem aneren EU-Land ze schaffen. Och hu se Usproch op gläiche Loun a Sozialleeschtungen. Si an hir Famillje kréien elo gehollef, besser a méi kontrolléiert un hir Rechter ze kommen. Dat ass gradesou begrëssenswäert.

Den Zenter fir Gläichbehandlung, de CET, fält a béide Fäll eng Schlësselroll zou. Dir kënnt Iech virstellen, dass de CET och dofir zousätzlech Moyene brauch, Ressourcë brauch. An d'CSV ënnerstëtzt dat jiddefalls.

De CET, dee leescht, zënter dass e geschaaft gouf, eng exzellent Aarbecht. E soll elo un d'Chamber ugeboun ginn. De Rapporteur huet et gesot. E laangjäreg Wonsch vun de Responsabelen. An anere Wieder: En ënnersteet elo net méi der Regierung wéi bis elo. Domat gëtt en ebe méi onofhängeg an och méi visibel. E staarkt, begrëssenswäert Zeechen.

D'Personal vum CET soll allerdéngs jo net un d'Chambersverwaltung ugeboun ginn. Si ginn un d'Regierungsverwaltung ugebonden an dann detachéiert. Dës Demarche werft awer eng Rei Froen op. D'Institutionskommissioun vun der Chamber huet sech schonn zënter 2012 mat där prinzipieller Fro befaasst: Wéi kann een d'Aarbechte vun deene verschiddenen Organer, déi d'Mënscherechter hei zu Lëtzebuerg féieren an och schützen, besser koordinéieren?

No Entrevuë mat deene Betreffene war och bekanntlech folgend Konklusioun festgehal ginn: Et soll eng Maison des droits de l'homme op enger eenzeger Adress geschaaft ginn. Dat gouf och vun der jëtzege Regierung iwwerholl.

Domat och kuerz d'Zwëschefro un d'Regierung: Weini ass d'Gebai vum Haus vun de Mënscherechter dann elo schlussendlech bezuchsfäerdig? Wéi sti mer do mam Bau?

Do kéime jo net nëmmen den CET, mä och den Ombudscomité fir d'Rechter vum Kand, den ORK, déi konsultativ Mënscherechtskommissioun an d'Ombudspersoun dran. Si hu sech alleguerte gewünscht, un d'Chamber ugebonden ze ginn. Synergie sollten ënner anerem méiglech sinn um Niveau vum Personal. E gemeinsame Rekrutement, en eenheetleche Statut.

Entre-temps ass awer d'Mënscherechtskommissioun net méi d'accord, un d'Chamber ugebonden ze ginn. Si hunn en eegene Jurist kritt, dee se net wëllen deelen. Och kéint d'Nominationsprozedur vun hire Membere bei der Chamber problematesch gi fir si. Si wëllt dofir beim Statsministère ugeboun bleiwen.

D'Ausgangsposition ass also net méi déiselwech. Derbäi kënnt, dass d'Equipp vum Mediateur jo en eegene Statut bei der Chamber huet, grad wéi d'Cour des comptes. Wou ass d'Linn hei? Mat wéi engem Argument huele mer déi eng bei d'Chamber an déi aner net?

An et ass och schued, dass den ORK net och zäitgläich mat eriwvergehol gouf. E Punkt, deen och de Statsrot opgeworf huet. Duerfir wollt ech vun der Regierung wëssen, weini deen ugekënnegte Projet de loi dann elo deposéiert gëtt. An dat zemoos, wou d'Mandater vun dem ORK elo Enn des Joers wäerten auslafen, an dat dann ënnert deem ale Gesetz.

Kënnt Dir novollzéien, Här President, Dir Damen an Dir Hären, dass verschidden Organer mat verschiddene Patrone bei där enger an darselwechter Institutioun - d'Chamber an dë-